

Turkiston

1925-yildan chiqqan boshlagan

«Kamolot» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashining nashri

www.turkiston.uz

2013-yil 16-fevral, shanba № 13 (15651)

Navqiron avlod so'zi

Биз эришажак ғалаба — юртимиз ғалабасидир

Ватанимизда биз, ёшларнинг ўз истеъдодимизни рўёбга чиқаришимиз учун яратилган имкониятлар, ғамхўрликлар, айниқса, Юртбошимиз Ислон Каримовнинг ҳар бир маърузасида ёшларга билдираётган ишончи, порлоқ келажак сари руҳлантирувчи даъватлари бизларни янги юксак марраларни эгаллашга ундамоқда.

Ёшларга билдириладиган бундай катта ишонч, албатта, бизларга ёқимли масъулият юклайди. Дунё тамаддунига улкан ҳисса қўшган улғу аждодларимиз ишининг давомийлигини таъминлашимиз, улар қолдирган ноёб меросни ўз илмий изланишларимиз билан бойитишимиз, Ватанимиз тараққиётига ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшишимиз лозим. Бунинг учун биз, ёшларга барча шароитлар ва имкониятлар яратилган. Буни мен таҳсил олаётган Наманган муҳандислик-педагогика институти мисолида ҳам кўришимиз мумкин. Институтида ёшларнинг жаҳон андозаларига мос шароитларда билим олишлари, жисмоний ва маънавий жиҳатдан етук инсон бўлиб улғайишлари, қобилият ва иқтидорларини, интеллектуал салоҳиятларини юзага чиқаришлари учун барча шароитлар яратилган.

Институтида ахборот-коммуникация технологияларидан кенг фойдаланиб, дарслар замонавий педагогик технологиялар асосида олиб борилмоқда. Институт бўйича 600 дан зиёд компьютерлар ва эллиқдан ортиқ видеопроектор бўлгуси мутахассислар ихтиёрида. Бундан ташқари, 26 та компьютер хонаси, замонавий компьютерлар билан жиҳозланган лингафон хоналари, видео-конференция зали, электрон кутубхоналар фаолият кўрсатиб келмоқда. Интернет тармоқларидан фойдаланиш учун тўла шароитлар яратилган. Институтида 14 та талабалар илмий-ижодий тўғараги, олти спорт секцияси фаолият кўрсатмоқда.

Мен институтининг халқаро алоқалар бўлимига тез-тез кириб тураман. Бу бўлимда таълим-тарбия жараёнида ривожланган давлатлар тажрибаси билан бойитиш мақсадида Англия, Чехия, Япония, Австрия, Германия, Швеция, Канада, Жанубий Корея, Хитой каби давлатлардаги ундан ортиқ нуфузли университетлар билан илмий-амалий ҳамкорлик алоқалари ўрнатиб келинмоқда.

Институти ректори, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзоси, профессор Пахриддин Маткаримов талабалар билан мунтазам равишда очиқ мулоқотлар ўтказиб туради. Бунда талабаларнинг ўқиши, яшаш шароитлари, бўш вақтларини қандай ўтказиши лозимлиги тўғрисида сўз юритилиб, муаммолар бўлса, улар ўз ўрнида тезкорлик билан ҳал этилмоқда. Шунингдек, ёшларда мустақил фикрлаш, ўз ҳаётини позициясини эгал-

лаш ва мустаҳкам эътиқодга эга бўлишдек маънавий сифатларни шакллантириш масалаларига алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда.

Илм даргоҳимизда иқтидорли талабалар билан ишлаш ва уларни илмий ишларга жалб қилиш масалаларига йилдан-йилга катта эътибор берилмоқда. Бу борада уларга ўз қобилиятларини ўстириш учун алоҳида шарт-шароитлар яратиб берилган. Олиб борилган ишлар ўз навбатида ижобий самараларини бермоқда, жумладан, сўнгги йилларда уч нафар талаба Ўзбекистон Республикаси Президенти стипендияси соҳиби бўлди. Беш нафар талабанинг ўқиш ва изланишлари Беруний ҳамда Навоий номидаги давлат стипендияларига лойиқ деб топилди.

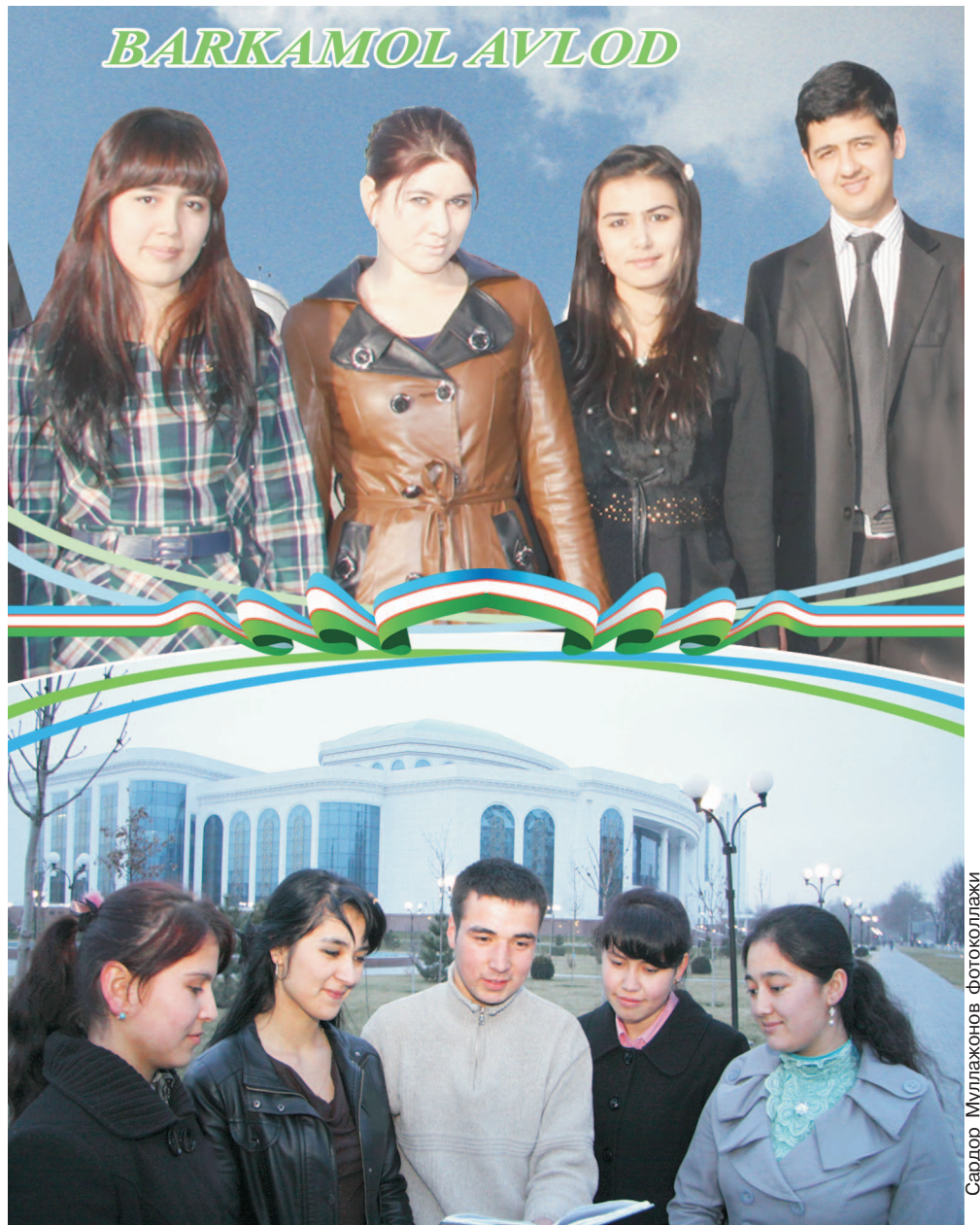
Сўнгги уч йилда институтида етакчи олимлари ва иқтидорли талабалари томонидан ишлаб чиқилган инновацион ғоялардан йигирмадан зиёди республика миқёсида ўтказилаётган «Инновацион ғоялар, технологиялар ва лойиҳалар ярмаркаси»да намойиш этилди ва иккита ишланмага сертификат олинди.

Ўтган ўқув йили давомида институт талабаларидан қирқ нафари республика ва вилоятларда ўтказилган турли танловларда муваффақиятли қатнашди, уларнинг тўққиз нафари ғолибликни қўлга киритди.

Институтида таълим олаётган талабалар орасида энг иқтидорлиларини аниқлаш, қўллаб-қувватлаш, уларнинг қобилиятларини янада ривожлантиришга имкониятлар яратиш борасида ҳар йили фанлар бўйича аънавий республика талабалар фан олимпиадаси юксак савияда ташкил этилиб, мунтазам равишда ўтказиб келинмоқда. 2012 йилда иқтидорли талабалар 21 та фандан республика фан олимпиадасида иштирок этди. Улардан икки нафари I даражали, бир нафари III даражали дипломга сазовор бўлди.

Биз, ёшлар она-Ватанга садоқатли, фидойи, юртпарвар фарзандлар бўлишимиз ҳам фарз, ҳам қарзидир. Бунинг учун биз вақтдан оқилона фойдаланишимиз, гайратли-шижоватли бўлишимиз, доимо ўз фаолиятимиз натижаларини танқидий сарҳисоб қилиб боришимиз лозим, деб уйлайман.

Махмуджон МУХИДДИНОВ,
Наманган муҳандислик-педагогика институти талабаси,
Беруний номидаги давлат стипендияси соҳиби

Сардор Муллажонов фотоклажи

Kun mavzusi

Экология — келажак учун

Экологик муаммоларни ҳал этиш барча халқларнинг манфаатларига мос бўлиб, цивилизациянинг келажаги кўп жиҳатдан ана шу муаммонинг ҳал қилинишига боғлиқ. Бунинг учун фуқароларнинг, айниқса, ёш авлоднинг экологик дунёқарашини шакллантириш ва тарбиялаш муҳимдир. Бу борадаги билимларни таълим жараёнининг илк босқичларидан бошлаб ўқувчиларнинг онгига муттасил равишда сингдириб бориш керак.

Ана шу мақсадда Жиззах ҳуқуқшунослик коллежида ташкил этилган «Экологик муаммоларни ҳал этишда ННТларнинг ўрни» мавзуидаги давра суҳбати қизгин савол-жавобларга бой бўлди.

Унда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты Ойбек Мамараҳимов, Осиё тараққиёт банки лойиҳасини Жиззах вилоятида амалга ошириш гуруҳи бўйича мутахассис Оломурод Исоқулов, вилоят табиати муҳофазаси қилиш қўмитаси мутахассиси Комил Қаршибоев ҳамда Ҳаракатнинг Жиззах вилояти кенгаши

бўлим мудир Сарвар Бахриддинов маъруза қилди.

— «Экологик муаммоларни ҳал этишда ёшларнинг ўрни» мавзуида маъруза қилдим, — дейди Сарвар Бахриддинов. — Экологик муаммо, уни келтириб чиқараётган омиллар ҳақида фикрлар фуқароларимиз онгида маълум даражада шаклланган. Лекин экологик фаолиятни дастлаб тор доирада мулоҳаза қилишимиз керак, яъни ўзимиз турмушда йўл қўйилаётган табиатга нисбатан ноҳақликларни тушуниб етишимиз ва уларни тақоррла-

масликка ҳаракат қилишимиз лозим. Келажак авлодга табиат неъматларини соф ҳолда етказиб бериш фуқаролик бурчимиздир. Ҳаракатнинг Жиззах вилояти кенгаши томонидан ҳам ушбу муаммоларнинг олдини олиш масаласига катта эътибор қаратилмоқда. «Юртимизни обод этамиз» шиори остида ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш лойиҳаси уюшқоқлик билан олиб берилмоқда. Лойиҳа доирасида ҳар йили ўн мингдан ортиқ мевали ва манзарали кўчатлар экилиб, боғларга шакл берилади. «Сув маросими» куни ташкил қилиниб, сувнинг қиймати, ундан янада оқилона фойдаланиш ва ифлосланишдан сақлаш ҳақида тушунтиришлар, атраф-муҳитни муҳофазаси этишга бағишлаб видеофильмлар намойиш этилади.

Таъкидлаш керакки, ёшларда бунёдкорлик, яратувчанлик фазилатларини қарор топтиришга қаратилган мазкур лойиҳа нафақат ободонлаштириш, балки эзгуликни ёшлар қалбига муҳрлаши билан ҳам аҳамиятлидир.

Шоди ОТАМУРОД,
«Turkiston» мухбири

Hududlardan mujdalar

СУРХОНДАРЁ

Шеробод туман маданият уйида касб-хунар коллежлари ўқувчилари иштирокида «Кувноқлар ва зукколар» республика кўриктанловининг туман босқичи бўлиб ўтди.

Харакатнинг Шеробод тумани кенгаши ташаббуси билан амалга оширилган ушбу танловда Шеробод тиббиёт коллежининг «Универсал», Шеробод қурилиш ва халқ ҳунармандлиги касб-хунар коллежининг «Кувноқлар», Шеробод политехника касб-хунар коллежининг «Кувноқ дўстлар», Шеробод қишлоқ хўжалиги касб-хунар коллежининг «Табассум», Шеробод транспорт ва алоқа касб-хунар коллежининг «Алоқачилар», Шеробод агросаноат касб-хунар коллежининг «Агроюлдузлар», Шеробод иқтисодий касб-хунар коллежининг «Иқтисодчилар», Шеробод педагогика ва иқтисодий касб-хунар коллежининг «Ёш педагоглар», Шеробод маиший хизмат кўрсатиш касб-хунар коллежининг «Дўстлар» жамоалари қатнашди. Улар уч шарт бўйича беллашди.

Қизгин беллашувлар сўнггида «Универсал» жамоаси биринчи ўринни эгаллаб, танловнинг вилоят босқичига йўлланма олди. «Агроюлдузлар» жамоаси иккинчи, «Кувноқлар» жамоаси эса учинчи ўринни қўлга киритиб, «Камолот» ЁИХ Шеробод тумани кенгашининг фахрий ёрлик ва эсдалик совғалари билан тақдирланди.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ

Оҳангарон туманидаги саноат касб-хунар коллежида сайёр ўқув-семинар ташкил этилди.

Семинарда диний экстремизм, терроризм, миссионерлик, одам савдоси, гиёҳвандлик, ОИТС каби иллатлар, ҳуқуқбузарликлар ҳамда ўқитувчи ва ўқувчиларнинг таълим муассасаларига диний либосларда келишларининг олдини олиш, шунингдек, вояга етмаганлар ўртасида назоратсизлик ва ҳуқуқбузарлик профилактикаси, таълим муассасасида мобил телефондан фойдаланмаслик, эрта турмуш қуришнинг оқибатлари каби долзарб мавзулар муҳокама этилди.

Семинарда Оҳангарон туман ҳокимлиги ҳузурдаги вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссия масъул котиби Б.Холтўраев, ИИБ ВЕОНХПГ катта инспектори А.Алнараров, «Хонобод» жомеъ масжиди имом-хатиби Х.Асомов, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати туман кенгаши бош мутахассиси З.Абдуллаева иштирок этиб, ўқувчиларга ўзларининг йўналишлари бўйича тушунчалар беришди.

Семинар сўнггида мавзуга оид фильм намойиш этилди. Ўқувчилар ўзларини қизиқтирган саволларга соҳа мутахассисларидан жавоб олишди.

Қайси касб эгаси бўлмоқчисиз?

Мамлакатимизда анъанавий тарзда ўтказиб келинаётган «Таълим ва мутахассислик» халқаро кўргазмаси ўқувчи-ёшларни юртимиздаги олий таълим муассасалари, унда мавжуд касб ва мутахассислик йўналишлари билан яқиндан таништириш, таълим соҳасида яратилаётган имконият ва сўнги ютуқлардан хабардор этиш ҳамда ўзлари истаган касбларни танлашга қўмаклашишга қаратилган.

Шунингдек, ёшларга бўш иш ўринлари ҳақида маълумотлар бериш ва уларнинг бандлигини таъминлаш ҳамда ёшларни кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик соҳаларига жалб қилишдан иборат.

Саккизинчи маротаба ўтказилаётган «Таълим ва мутахассислик — 2013» халқаро кўргазмаси жорий йилнинг 19 февраль куни соат 10:00 да пойтахтимиздаги «Ёшлар ижод саройи»да очилади. «Камолот» ёшлар ижтимоий

ҳаракати, Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси қошидаги «SSP-Exprocontact» МЧЖ, «Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми» жамғармаси, «Келажак овози» ёшлар ташаббуслари маркази билан ҳамкорликда ўтказилаётган ушбу ярмарка 21 февралга қадар давом этади.

— «Таълим ва мутахассислик — 2013» халқаро кўргазмаси Ўзбекистоннинг таълим ва кадр хизматлари бозоридаги энг катта касбий тадбирдир, — дейди «Камолот»

ЁИХ Марказий Кенгаши бўлим мудир Фазлиддин Баркашбоев. — Саккиз йил давомида кўргазма таълимнинг барча даражаларидаги республикамизнинг етакчи ўқув муассасалари ҳамда хорижий олий ўқув юртинини ўз атрофида тўплади. Кўргазма иштирокчилари орасида Тошкент ахборот технологиялари университети, Тошкент темир йўл муҳандислари институти, Тошкент молия институти, Тошкент автомобиль йўллар институти, Тошкент архитектура-қурилиш институти, Халқаро Вестминстер университети, Тошкент шаҳридаги Сингапур менежментни ривожлантириш институти ҳамда «Ifatli kelin», «Карьера» каби ўқув марказлари ва бошқалар мавжуд. Кўргазма доирасида қатор хорижий олий таълим муассасалари ўз ўқув дастурларини

Mutaxassislik sari

тақдим этади ва иштирокчилар бозор шароитларида энг кўп талаб этилаётган мутахассисликлар билан таништирилади.

Мазкур кўргазманинг ўтган йилдагилардан фарқи, бу йил нафақат маҳаллий олий таълим муассасалари, хорижий ўқув юрти филиаллари, ўқув марказлари, балки республикамизда мавжуд йирик корхона ва ташкилотлар, қолаверса, Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигининг Тошкент шаҳридаги бандликка қўмаклашиш марказлари ҳам ўзларининг бўш иш ўринлари билан иштирок этишади.

Кўргазма доирасида «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, Савдо-саноат палатаси ва айрим тижорат банклари томонидан ёшларни тадбиркорлик фаолиятига кенг жалб қилиш ва уларни қўллаб-қувватлаш борасида амалга оширилаётган лойиҳалар тақдимотлари ҳам бўлиб ўтади.

Рустам ЮСУПОВ,
«Turkiston» мухбири

Ehtirom

«Унутмаймиз сизни, аждодлар!»

Тошкент архитектура-қурилиш институти қошидаги академик лицей ўқитувчилари ва ўқувчилари шеърхонлик ойлигини ўзгача шодийна сифатида ўтказишмоқда. Улуғ бобокалонларимиз — ҳазрат Алишер Навоий ва Заҳриддин Муҳаммад Бобур таваллудига бағишланган тадбирга йиғилганлар бунга гувоҳ бўлди.

Тадбир аввалида икки буюк аждодимизнинг умр йўли, илм-фан, маънавият, юрт равнақи йўлидаги хизматлари, бетакрор ва асрлар оша яшаб келаётган ижоди ҳақида ўқувчиларга маълумот берилди.

— Академик лицейимизда бундай маънавий-маърифий тадбирлар кўп ўтказилди. Уларда ўқувчиларга миллий қадриятларимиз, урф-одат ва анъаналаримиз, бой маънавий меросимиз, буюк аждодларимиз ҳақида кенгроқ маълумот беришга, улар

тафаккурини бойитишга интиламиз, — дейди академик лицейнинг она тили ва адабиёт ўқитувчиси Малика Шомирзаева. — Чунки ўзини, ўзлигини таниган, аждодлари кимлигини билган йигит-қиз даб-дурустан дуч келган ишга қўл урмайди. «Оммавий маданият»нинг усти ялтироқ, жимжимадор, бироқ тағзамини маънавий қашшоқликдан иборат найранларига алданмайди. Зеро, ушбу тадбиримиздан мақсад ҳам ўқувчиларимиз иродасини,

мафкуравий иммунитетини мустаҳкамлашга қаратилган.

Ўқувчилар буюк боболаримиз ижодидан намуналар ўқишди. Шунингдек, Пиримқул Қодировнинг «Юлдузли тунлар» романи асосидаги сахна кўришини намойиш этишди. Мутафаккир боболаримиз ижоди ва ҳаётининг айрим қирраларини турли йўналишларда акс эттирган ўқувчиларнинг маънавий меросимизга эҳтироми тадбир қатнашчиларида илиқ таассурот қолдирди. Шарқ тамаддунида ўчмас из қолдирган улуғ аждодларимизга бағишланган ушбу тадбир алоҳида жиҳатлари билан ўқувчилар ёдида бир умрлик ажиб эсдалик бўлиб қолиши шубҳасиз.

Хайриддин МУРОД,
«Turkiston» мухбири

Кутилмаган мулоҳазаларга бой бўлди

Самарқанд вилоят «Ёшлар маркази»да Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг 2012 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш яқунлари ҳамда 2013 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим устувор йўналишларига бағишланган Вазирлар Маҳкамасининг мажлисида сўзлаган «Бош мақсадимиз — кенг қўламли ислохотлар ва модернизация йўлини қатъият билан давом эттириш» мавзусидаги маърузасининг мазмун-моҳиятини кенг ёшлар оммасига етказиш мақсадида тадбир ташкил этилди.

Унда олий ҳамда ўрта махсус, касб-хунар таълими муассасалари ўқувчи ва талабалари, профессор-ўқитувчилар, «Камолот» ЁИХ бошланғич ташкилоти етакчилари иштирок этди.

— Мамлакатимизнинг тарихан қисқа фурсатларда қўлга киритаётган ютуқлари нафақат минтақа давлатлари, балки жаҳон ҳам-жамияти, нуфузли халқаро ташкилотлар томонидан ҳам тан олиниб, юксак эътироф этилаётгани биз-

ни гурурлантиради, — дейди «Камолот» ЁИХ Самарқанд вилояти кенгаши расиси, Халқ депутатлари Самарқанд вилояти кенгаши депутати Алишер Норбоев.

Тадбирда ёшлар ҳам маъруза юзасидан ўзларининг фикр-мулоҳазаларини билдиришди.

— Мамлакатимиз экспортида хомашёга нисбатан тайёр маҳсулотнинг улуши ошиб бораётганлиги, саноат, ишлаб чиқариш кенга-

ётганлиги, тадбиркорликнинг тобора ривожланиб бораётгани эътиборлидир, — дейди Самарқанд давлат университети 3-курс талабаси Шохрух Жўрақулов. — Бундай марраларга осонликча эришилаётгани йўқ, албатта. Бу ҳақда ушбу тадбир орқали янада кўпроқ маълумотга эга бўлдим.

Тадбир қизиқарли мулоҳазаларга бой ўтди.

Жасур РАҲМОНОВ,
«Turkiston» мухбири

Ko'zgu

Oltin meros

Авлодлар эъзозидagi мерос

Шоир Мир Алишер Навоий таваллудининг 572 йиллиги Нурота қишлоқ хўжалиги касб-хунар коллежида ҳам кенг нишонланди.

«Авлиёларнинг авлиёси, шоирларнинг султони» мавзуида бўлиб ўтган назм ва наво кечасида сўз олганлар буюк шоир ижоди, ундаги ватанпарварлик, инсонпарварлик ғояларининг бугунги кундаги аҳамияти ҳақида фикр-мулоҳаза юритишди. Айниқса, коллеж директори Дилбар Хўжакулова баркамол авлод тарбиясида шоир асарларининг кадр-қиммати бениҳоя катта эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтди.

Тадбирда коллеж ўқувчилари томонидан тайёрланган адабий-бадиий композиция иштирокчиларининг Навоий ижодига оид билим ва тасаввурларини янада бойитди.

Дилдора МУҲИДДИНОВА,
Нурота қишлоқ хўжалиги касб-хунар коллежи она тили ва адабиёт ўқитувчиси

Болалик қалбидаги эҳтиром

Буюк аждодларимиз билан фахрланиш, уларни ёд этиш кишига маънавий куч-қувват беради. Пойтахтимизнинг Учтепа туманидаги 295-мактаб ўқувчилари шоир, саркарда, мутафаккир бобомиз Заҳриддин Муҳаммад Бобурни хотирлаб, унинг ватан соғинчи, муҳаббати юксак тараннум этилган рубоий, ғазалларини ёд айтиб, гўё буюк аждодимиз билан сўхбатлашгандек бўлишди.

Заҳриддин Муҳаммад Бобур таваллудига бағишлаб тадбир ўтказилган зал ўқувчиларнинг деворий газеталари ва гуллар билан безатилган. Ҳамма кўтаринки, байрамона кайфиятда. Ўқувчилар чехрасида шодлик ва табассум жилваланади. Болаларга хос самимиятни, теварак-атрофга боқайтган ҳайрат тўла нигоҳларни кўриб, кишининг ёдига беихтиёр ўқувчилик онлари тушади.

Мақтабнинг маънавий-маърифий ишлар бўйича директор ўринбосари Хадича Аллаёрова қутлуғ сана билан ўқувчиларни кизғин табриклаб, уларнинг буюк бобомизга муносиб ўқтам, билимли, ватанпарвар ўғил-қизлар бўлиб камол топишларига тилак билдирди. Шундан сўнг тадбир бошлан-

ди.

Ўқувчилар бирин-кетин саҳнага чиқиб, катта ҳаяжон ва эҳтиром билан бобокалонимиз ижодидан намуналар ўқишди. Айниқса, ўқувчилар Бобурга исм кўйилиш жараёнини саҳналаштирган, Умаршайх мирзо ва мунажжим ролини ўйнаган тенгдошлари маҳоратини қарсақлар билан олқишлади.

— Бу тадбирни ташкил этиш биз учун жуда осон кечди, — деди мактабнинг она тили ва адабиёт ўқитувчиси Мавжуда Мулламуҳаммедова. — Сабаби, ўқувчиларимиз ўзлари ташаббус билдириб, устоз, шундай санани эсда қоларли қилиб ўтказайлик, дейишди. Ҳатто 3-синф ўқувчимиз Зебунисо Хушвақтовага ёдлаш учун рубоий берганимизда, каттароқ ғазал

айтаман, деб туриб олди. Кўрганингиздек, ғазални ёддан равон, ифодали айтди. Бобокалонимиз ижодига ўқувчиларимиз шу қадар қизиқайтганидан, улар эҳтиромни баландлигидан биз, ўқитувчилар хурсандмиз.

Тадбир мумтоз куй-қўшиқлар, ўқувчилар ижросидаги рақслар билан давом этди. Иштирокчи ҳар бир ўғил-қиз ушбу тадбирда ўзига берилган вазифани — ғазал, рубоий айтишми, саҳна кўринишида қатнашишми, рақс тушишми — масъулият ҳис этиб, чин дилдан адо этди. Демак, улар олаётган таълим-тарбия аста-секин ўз сўзини айтаяпти.

Хайриддин АБУЛҒАЙЗОВ,
«Turkiston» мухбири.
Сардор Муллажонов олган сурат

Hududlardan mujdalar

ҚАШҚАДАР

Вилоят «Ёшлар маркази»да «Баркамол ёш авлодни ҳар томонлама тарбиялашни ривожлантиришни кучайтириш ва уларнинг сиёсий-ҳуқуқий маданиятини янада юксалтириш масалалари» мавзуида семинар-тренинг ўтказилди.

Ҳаракатнинг вилоят кенгаши ва Фуқаролик жамияти шаклланиши-ни мониторинг қилиш мустақил институти Қашқадарё вилояти филиали ҳамкорлигида ўтказилган семинарда вилоятдаги олий ва ўрта махсус касб-хуна таълим муассасаларининг фаол ва иқтидорли талаба-ёшлари, вилоят прокуратураси, мавжуд сиёсий партияларнинг «Ёшлар қаноти» раҳбарлари, ННТлар ва оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этишди. Семинар-тренингда ёшлар гуруҳларга бўлиниб, «Ёшларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини таъминлашга қаратилган норматив-ҳуқуқий база», «Ёшларни иш билан таъминлашнинг долзарб масалалари», «Соғлом танда — соғ ақл», «Илмли ёшлар — мамлакат ривож ва фаровонлиги кафолати», «Юксак маънавият — энгилмас куч» мавзуларида мунозара олиб боришди. Ёшлар мавзулар юзасидан мавжуд муаммолар, уларнинг ечимлари ҳақида ўзларининг таклиф ва фикр-мулоҳазаларини билдиришди.

АНДИЖОН

Андижон машина-созлик институтида «Фидойи фарзанд бўл обод Ватанга!» шиори остида илмий-амалий конференция бўлиб ўтди.

Мазкур конференция ёшлар ўртасида ижтимоий-маънавий мухитни соғломлаштиришга қаратилган тарғибот-ташвиқот ишлари самарадорлигини ошириш, жамоат ташкилотлари ўртасида ижтимоий шериклик муносабатларини такомиллаштириш, ёшлар маънавиятига таъсир қилаётган ёт ғояларнинг олдини олишга бағишланди.

Конференциянинг биринчи кунги мавзуси «Ёшлар тарбияси бугунги куннинг долзарб масаласи» деб номланди. Унда институтнинг профессор, доцент ва катта ўқитувчилари «Ёш авлодни соғлом турмуш тарзи асосида тарбиялашнинг маънавий-маърифий асослари» мавзуида ўзларининг маърузалари билан иштирок этишди. Иккинчи куни илмий мақолалари саралаб олинган талабалар иштирок этиб, долзарб мавзуларда баҳс ва мунозаралар олиб боришди. Анжуман иштирокчилари Заҳриддин Муҳаммад Бобур номидаги музейда ҳам бўлишди. Шундан сўнг Заҳриддин Муҳаммад Бобур номидаги мукаса ва драма театри жамоаси томонидан тайёрланган «Тузоқ» спектаклини томоша қилишди.

Adabiyot va
san'at bayrami

Улуғ одамлар бир миллат ёки халқнинг эмас, бутун башарият фарзанди саналишади ва эҳтиром қилинади. Заҳриддин Муҳаммад Бобур ҳам ана шундай меҳр-муҳаббатга сазовор бўлган буюк ватандошимиздир.

Башарият фарзанди

Тошкент ирригация ва мелиорация институтида Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси Тошкент шаҳар кенгаши билан ҳамкорликда Бобур таваллудининг 530 йиллиги муносабати билан «Тарихда ўчмас из қолдирган сиймо» мавзуида маънавий-маърифий анжуман ўтказилди.

Анжуман дейилса, одатда, илмий маърузалар ўқиладиган тадбир тушунилади. Бу анжуманда эса гарчи атоқли олимларнинг маърузалари ўқилмаган бўлса-да, иштирокчи ёшлар ундан етарли билим ва завқ ола билдилар. Бобур Мирзо ҳаётдан намойиш этилган саҳна кўриниши, халқ артисти ижросидаги монолог, шоир Ашуралли Боймурод ўқиган шеърлар, ижодсевар талабалар куйлаган мумтоз кўшиқлар кўпчиликда илқ таассурот қолдирди.

Элмурод НИШОНОВ,
«Turkiston» мухбири

Улуғлар барҳаёт

Буюк давлат арбоби ва ажойиб шоир Заҳриддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 530 йиллиги муносабати билан Муллағўйчи Тошмуҳаммедов номидаги вилоят мусикали драма театрида «Бетакрор шахсият, самимий шеърият» шиори остида ёшлар кечаси бўлиб ўтди.

«Камолот» ЁИХ Қашқадарё вилояти кенгаши ташаббуси ва вилоят ҳокимлиги ҳамкорлигида ташкил этилган ушбу тадбир буюк зотларнинг маънавий меросини ўрганиш, аждодларга муносиб авлод бўлиш каби фазилатларни ёшлар қалбига сингдиришга қаратилди. Шунингдек, Заҳриддин Муҳаммад Бобур таваллуд топган кунни муносиб нишонлаш, ёшларни «оммавий маданият»нинг турли ёт ғояларидан асраш, халқимиз, миллатимиз, миллий қадриятларимизга ҳурмат ва садоқат руҳида тарбиялаш, ёшларнинг мамлакатимиздаги ижтимоий-иқтисодий, сиёсий-ҳуқуқий жараёнларга муносабатларини шакллантириш, уларни ислохотларга дахлдорлик туйғусида тарбиялаш, ижтимоий фаоллигини ошириш ҳамда бўш вақтларини мазмунли ташкил этиш борасида ҳам фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Адабий-бадий кечада Ўзбекистон Бадиий академияси вилоят бўлими томо-

нидан «Буюк сиймога таъзим» мавзуида расмлар кўргазмаси ҳам ташкил этилди. Кўргазмада иқтидорли ёш рассомларнинг Бобур сиймоси акс этган ижодий ишларидан намуналар томошабинлар эътиборига ҳавола этилди.

Тадбирда «Ниҳол» мукофоти совриндорлари, вилоят эстрада хонандалари ва «Янги авлод» болалар ижодий фестивали иштирокчилари томонидан ижро этилган куй-қўшиқлар ҳамда «Баркамол авлод» қувноқлар ва зукколар жамоасининг қизиқарли чиқишлари иштирокчиларда катта қизиқиш уйғотди.

Шундай тадбирлардан яна бири Ҳаракатнинг вилоят кенгашида бўлиб ўтди. «Ҳар тенгдошга бир ғазал» лойиҳаси доирасида буюк шоир Алишер Навоий таваллудининг 572 йиллиги ҳамда буюк саркарда ва шоир Заҳриддин Муҳаммад Бобур таваллудининг 530 йиллиги муносабати билан ташкил этилган ушбу тадбир «Навоий ва Бобур ижоди — миллий маънавий

ҳазинамиз» деб номланди.

Тадбир аввалида Ҳаракатнинг вилоят кенгаши раиси Фурқат Норматов сўз олиб, халқимизнинг бой маънавий мероси саналган Навоий ва Бобур ижодини қадрлаш, аждодларимиз меросини ўрганиш нечоғлик муҳим эканлигини айтиб, уларнинг асарлари ҳар бир инсонни маънавий етукликка чорлайди, дея таъкидлаб ўтди.

Тадбирда вилоят «Ёшлар ижтимоий хизматлари» марказидаги рус ва инглиз тили тўғралаклар аъзолари томонидан Навоий ва Бобур ижодига оид энг сара намуналар, ғазал ва рубоийлар томошабинлар эътиборига ҳавола этилди. Шунингдек, марказ ўқувчилари Алишер Навоийнинг бебаҳо «Хамса» асаридаги «Лайли ва Мажнун» достонидан саҳна кўринишини ўзбек, инглиз тилларида, Бобур ҳаёти ва ижодига бағишланган саҳна кўринишини эса ўзбек ва рус тилларида намойиш этишди.

Навоий ва Бобур ижодига бағишланган кечада Қарши санъат коллежи ўқувчилари томонидан саҳналаштирилган бадиий томоша ҳам иштирокчиларга манзур бўлди.

Гавҳар ТАТАЕВА,
«Камолот» ЁИХ
Қашқадарё вилояти
кенгаши бўлим мудири

Янги саҳифа

www.yetakchi.uz

Айтичи етакчи

Дунёга машҳур «Facebook» ижтимоий тармоғини яратган талаба Марк Цукербергни ҳамма яхши танийди. Стив Жобс, Билл Гейтс сингари замонавий АКТ даҳоларини-ку билмайдиган инсон Ер юзиде топилмаса керак. Ўзимизда-чи, бундай азаматлар йўқми? Э, бизга йўл бўлсин, дейишга шошилманг. Агар чинданам шу фикрда бўлсангиз, демек, бугунги ўзбекистонлик ёшларни яхши билмас экансиз. Зеро, юртимизда етишиб чиқаётган янги авлод айтичиларига ҳозир ўша Цукербергу Гейтслар ҳам ҳавас қилса, арзийди.

Кўринишидан оддий йигитлар — бири талаба, бошқиси коллеж битирувчиси. Бу жамоанинг сардори Тошкент ахборот технологиялари университетининг 3-курс талабаси Алишер Тожиев. Салкам икки йил аввал у факультетдаги бир неча дўстларига веб-маҳсулотлар яратиш билан шуғулланувчи гуруҳ тузишни таклиф қилди. Ташаббус ҳаммага маъқул келди. Ишни дастлаб веб-дизайндан бошлади. Турли ташкилот ва шахслар, хусусан, эстрада хонандалари учун реклама баннерларини тайёрлаб, интернетда омма-лаштириш билан шуғулланишди. Тез фурсатда гуруҳнинг фаолият кўлами кенгайиб, йигитлар веб-сайтларни яратишга киришдилар. Мана шу пайтда Алишер ва унинг жамоаси «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатининг эътиборига тушади. Ўтган йили мамлакатимиз Конституцияси қабул қилинганининг йилгирма йиллиги муносабати билан Ҳаракат томонидан амалга оширилган «test.kamolot.uz интернет-танлови» лойиҳасининг муаллифи айнан Алишер Тожиевдир. Бу ҳақда-ку алоҳида гапириб ўтирмасдик, агар куйидаги факт бўлмаганида. Икки ҳафта давом этган танловда ўн бир мингдан зиёд ёшлар, ҳатто республикамизнинг олис қишлоқларидаги мактабларда таълим олаётган ўқувчилар иштирок этишди. «Камолот» ЁИХ веб-сайти — www.kamolot.uz фойдаланувчилари сони эса бир неча бараварга кўпайди. Тан олиш керак, кези келганда Ҳаракатнинг йирик лойиҳалари ҳам қисқа вақт ичида бунчалик катта аудиторияни йиғга олмаган. Бир гуруҳ талабанинг сайъ-ҳаракати «Камолот»чиларни Ҳаракатнинг бирламчи ва асосий мақсади — ёшларни бирлаштириш йўлида виртуал олам имкониятларидан кенгрок фойдаланиш устида жиддий уйлашга мажбур этди. Шундан кейин Алишер Тожиевнинг нафақат зўр айтичи, балки маҳоратли етакчи десак, арзийди-да.

Шайрмай, очигини айтишлик, баъзи тенгдошларимизда шундай ёмон одат бор: улар юртини севиш, ватанга садоқат, фидойилик ҳақида кўйиб берсанг соатлаб куюниб гапиришга тайёр, бироқ амалий ишларга келганда, негандир шаштларидархол пайсайдиган қолагандир. Алишер Тожиев эса, аксинча, камгап, лекин ишга пухта.

— Оиламизда ҳамма шифокор бўлса-

да, мен ахборот технологиялари соҳасини танладим. Табиатан бир хилликни ёмон кўраман, бир хил иш мени зериктиради, — дейди Алишер. — Доимо ўз олдимга турли мураккаб вазифалар кўйиб, янги марраларни забт этишга ҳаракат қиламан. Олтинчи синфда компьютер техникасини ипидан игнаси-гача ўргандим. Тўққизинчи синфда менда веб-технологияларга қизиқиш уйғонди. Қайси касбни эгалласанг ҳам, унда энг кучлиси бўл — маъна шу менинг ширим. Бизда дунёнинг энг кучли дастурчилари сафига кириш учун барча имкониятлар бор, буни уддалай олаёلمиз ҳам.

Алишернинг қатъиятли сўзларидан ҳам кўра, ўзига бўлган қатъий ишончи кўпроқ диққатимизни тортди. У, талаба бўлдим, энди бу ёнига билимни менга университет берсин, деб дарсга шунчаки келиб-кетиб билан кифояланмайди. Ўзига ўта талабчан бу йигит ахборот технологиялари соҳасида энг замонавий билимларни мустақил эгаллашга ва, албатта, шунга яраша илмни намоен этишга ҳам интилади. Акс ҳолда, биринчи курсдаёқ университет микёсида дастурлаш бўйича ўтказилган олимпиадада ғолиб бўлмас, тагин энг билимдон талабалардан иборат «ТАТУ-3» жамоасини тузиб, республика олимпиадасида ҳам биринчи ўринни кўлга киритмас эди. Бу жамоа кейинчалик Санкт-Петербург шаҳрида анъанавий равишда ўтказилувчи «Евроосиё мактаби» олимпиадасида 3-ўринни эгаллаб қайтди. Шундан сўнг юрагида ёнган иштиёқ олови Алишерни яна бир яхши гоёни амалга оширишга ундади.

— Дастурчилар учун виртуал олимпиада ташкил қилсак-чи, деб ўйлаб қолдим ва бунинг учун махсус www.algo.uz сайтини яратдим, — дейди тенгдошимиз. — Сайтда мунтазам равишда виртуал олимпиадалар ўтказиб турилади. Жараён жуда қизик, уни ўзим бошқараман. Шу аснода орамиздан кучлиларни аниқлаймиш. Фолиблар учун мукофотлар ҳам таъсис этилган. Ҳаммаси ҳақиқий фан беллашувларидек. Назаримда, виртуал танловлар чинакам иқтидорли ёшларни кашф этишга ёрдам беради. Уларнинг имконияти анъанавий танловларникидан кенгрок. Масалан, виртуал олимпиадаларга дунёнинг турли давлатларидан иштирокчиларни жалб этиш мумкин.

Yetakchi

Етакчи ёшлар ҳақидаги саҳифа

Ишга солинмаган ресурс

«Yetakchi» саҳифасида «Камолот» ЁИХ бошланғич ташкилотларининг етакчилари ҳақида кўп ёзганмиш. Тўғри, Алишер Тожиев Ҳаракат етакчиси эмас, бошланғич ташкилот аъзоси. Лекин айни чоғда бу аҳамиятсиз ҳам. Чунки ҳақиқий етакчининг кучи билим ва салоҳиятида, ёшларни янгидан-янги ташаббуслар сари ундай олишида намоен бўлади. Алишерда бундай қобилият бор. Бугун у — 3-курс талабаси не-не йирик ташкилотлар учун хавфсизлик жиҳатидан юқори талабларга жавоб берувчи веб-маҳсулотлар яратишга қодир ўзи каби билимдон ёшлар жамоасига етакчилик қилаяпти.

— Ҳаётда жамоатчи эмасман, аммо ташкилотчилик қобилиятим бор, деб ўйлайман, — дейди Алишер камтарлик билан. — «Камолот»га келсак, бу ҳаракатга дўстларим билан тасодифан қўшилдик. Аниқроғи, бизни таклиф қилишди. Ёшлар — бу улкан ресурс, катта куч демекдир. Шунинг учун мен «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракатини кучли ташкилот деб ҳисоблайман. Бутун республика бўйича миллионлаб фаолларига эга бу ташкилот ёшларни бирлаштириш учун виртуал макондан кенгрок фойдаланиши даркор. Ахир, бугун тенгдошларимизнинг аксарияти,

хоҳлаймизми-йўқми, «интернет фуқаролари»га айланишган. Улар маълумот изласа ҳам, бирор китоб ўқимокчи ёки фильм томоша қилмоқчи бўлса ҳам кўпинча интернетга юзланишади. Глобал тармок аудиториясини ташкил қилувчи миллионлаб ёшлар «Камолот» учун ишга солинмаган ресурс-дек гап. Фақат бу ресурсни ишга солишдан аввал Ҳаракат дастлаб ўз веб-ресурсларини кучайтириши, муҳими, улардан тўри ва оқилона фойдалана олиши лозим.

Алишер Тожиевнинг бу борадаги дастлабки таклифи Ҳаракат веб-сайтини «Камолот» порталига

айлантиришдан иборат эди. Атиги уч ой ичида ёш дастурчи www.kamolot.uz умумий манзили орқали бир-бири билан ўзаро боғланувчи ёшларга оид бир неча ранг-баранг сайтларни яратди. Бу ишга унинг жамоаси ҳам сафарбар этилган, албатта. Масалан, дўсти Авазбек Туропов (Тошкент ахборот технологиялари университети 2-курс талабаси) сайтлар дизайни билан шуғулланган бўлса, Ўткир Нўмоновга (у ҳам талаба) доимгидек дастурий маҳсулотларни кодлаш вазифаси топширилди. Коллеж битирувчилари Саид Зиезода сайтларнинг глобал тармокда оммалаштириш, Рухона Бобоқуллова эса, контентни тўлдириб бориш учун масъул. Хўш, бу йигит-қизлар ёшлар ташкилотининг виртуал макондаги қиёфасини нечоғлик ўзгартира олиши экан? «Камолот»нинг интернет портали қандай кўринишга эга бўлади? Шулар хусусида батафсил тўхталаск.

Айтганча...

Тез кунларда ишга туширилиши кутилаётган www.kamolot.uz порталининг айрим ўзига хосликлари тўғрисида икки оғиз тўхталаск. Бу хусусиятлар оддий фойдаланувчига билинмаса ҳам, лекин порталнинг рақобатбардош бўлиши учун ниҳоятда муҳим.

» Биринчидан, хавфсизлик тизими. Порталнинг хавфсизлиги машҳур d3rral тизимига асосланган бўлиб, бу унинг ўта юқори даражада ҳимояланганидан далолат беради.

» Иккинчидан, порталнинг дизайни энг замонавий 3DMax дастури асосида ишлаб чиқилган. Бу эса, фойдаланувчилар учун кўплаб қулайликлар яратади. Хусусан, интернет тезлиги жуда паст бўлган тақдирда ҳам портал ва унинг саҳифалари осон юкланади. Қолаверса, порталнинг янги дизайнини яратишда ранглар мутаносиблигига алоҳида эътибор берилган.

» Учинчидан, порталда исталган браузерга автоматик равишда мослашади. Унинг мобиль телефон, смартфон, планшет ҳамда стационар компьютерлар мониторинг мўлжалланган вариантлари ишлаб чиқилган.

» Тўртинчидан, порталда рўйхатдан ўтиш тизими шундай тузилганки, ундан фақат реал, яъни ҳаётда ҳақиқатан мавжуд инсонларгина фойдаланишлари мумкин. Яъни www.kamolot.uz да рўйхатдан ўтаётганингизда тизим автоматик равишда электрон почта-нигизга хабар юборади. Рўйхатдан ўтишни давом эттириш учун сиз даставвал почта-нигизга кириб, юборилган хабарни олганингизни тасдиқлашингиз даркор. Бу эса, тармокқа киритилаётган маълумотларнинг ҳаққонийлигини таъминлайди.

Englishlife.uz

Инглиз тилини ўргатувчи янги сайт яқин орада «Камолот» порталида ишга туширилиши кутилмоқда. Ташаббуснинг зўрлигини қаранг. Ҳозир ёшлар хорижий тилларни ўрганаман, деб юрган бир пайтда улар учун тайёр сайт очиб бериш кимнинг ҳам хаёлига келибди дейсиз? Э, йўқ, «Камолот»чилар анойилардан эмас. Улар ёшлар билан доимо ҳамнафас, талабу истакларини қондиришга тайёр ва керак бўлса, замондан бир қадам олдинда юришади.

www.englishlife.uz дастлаб Турин политехника университети қошидаги академик лицей ўқувчиси Жамшид Аҳмадалиев ҳамда Тошкент ислом университети қошидаги академик лицей ўқувчиси Нуриддин Иминохуннинг ҳамкорлиқдаги лойиҳаси сифатида вуждунган келган эди. Алишер Тожиев томонидан сайт янада такомиллаштирилиб, ёшларга инглиз тилини ўргатувчи мустақил веб-ресурсга айлантирилди. Энди мазкур ресурс «Камолот» порталининг таркибий қисми ҳисобланади. Қулайлигини айтмайсизми.

Янги сайт инглиз тилини мустақил ва бепул ўрганаман дейдиганлар учун бебаҳо топилмадир. Биринчидан, сиз ўқув курсларини репетитор излаб овора бўлмайсиз. www.englishlife.uz нинг ўзи катта виртуал мактаб. Келгусида унинг виртуал маконида, ҳатто инглиз тилидан интерфаол ўқув машғулотларни ўтказса бўлади. Шу мақсадда сайтга махсус видеодарслар жойлаштирилган.

Сайтнинг виртуал кутубхонаси ҳам бор. Бу ерда Оксфорд университети кутубхонаси фондидан олинган ўн мингдан зиёд ўқув адабиётларининг электрон нусхаларини топиш ва улардан фойдаланиш мумкин. Фойдаланувчиларга янада қулай бўлиши учун сайтга он-лайн таржимон функцияси киритилган.

MIT.uz

«Камолот» ЁИХ виртуал фаолиятидаги мутлақо янги йўналишлардан бири интернет танловларини ўтказишдан иборат. Шу мақсадда «Камолот» портали структурасига махсус веб-ресурс — mit.uz сайти (MIT, яъни миллий интернет танлови ҳозирча сайтнинг ишчи номи бўлиб турибди) киритилди.

Миллий интернет танловини ўтказиш гоёси uznet кенгликлариде ёшларнинг дунёқарашини кенгайтиришга хизмат қилувчи, уларга янги билимларни эгаллашларига кўмаклашувчи, муҳими, турли соҳаларга доир ҳаққоний ва холис ахборот олишга бўлган эҳтиёжни қондирувчи миллий сайтларни кўпайтириш мақсадига асосланади.

Тўғри, бугун миллий интернет доменда ўзбек тилидаги сайтлар оз эмас, боз устига, улар кун сайин кўпайяпти. Бироқ ёшларни олди-қочди гаплар эмас, чинакам фойдали ахборотлар билан таъминлайдиган, маънавий озуқа бера олувчи, қолаверса, техник жиҳатдан мукамал ишланган веб-маҳсулотлар барибир танқис. Ҳаракат ана шу бўшлиқни тўлдириш ҳамда ёшларни турли ахборот хуружларидан, зарарли ва ёт гоёлардан ҳимоя қилиш учун ташаббусни ўз кўлига олди.

Шундай қилиб, тез кунларда интернетда «Камолот» портали билан бирга, mit.uz сайти ҳам ишга туширилади. Янги сайт орқали Ҳаракат томонидан мунтазам равишда ёшлар ўртасида турли мавзуларда веб-сайтлар танловлари ташкил этилиши ҳамда ўтказилиши мумкин. Бундай танловлар бир томондан, ёшлар учун фойдали, миллий маънавий қадриятларимизга мос мазмун ва кўринишга эга ўзбек тилидаги сайтларнинг кўпайишига хизмат қилса, бошқа томондан, бундай веб-ресурсларни яратишга кўплаб истеъдодли ёшларни жалб этиш имконини беради. Танловларда ғолиб бўлган энг қизиқарли ва мазмундор сайтларни бепул хостинглар билан таъминлаш кўзда тутилган.

Наргиза УМАРОВА,
«Turkiston» муҳбири.
Сардор Муллажонов олган суратлар

Асл ниятлар йўлдош

Бундан роппа-роса тўққиз йил аввал Кесканёрда шундай гап тарқалди: «Қишлоғимизда янги мактаб қурилармиш, эшитдиларингми?».

Ҳамма, айниқса, кексароқ зиёлилар бу хушxabарни гоят мамнунлик билан қабул қилдилар. Улар: «Офарин! Бу мустақиллик шарофатидан!» дея чапак чалиб юборганлари йўқ, ахир, бу эзгу ишлар ниманинг шарофатидан эканини дилдан ҳис этардилар-да. Муаллимликнинг тузини салкам қирқ йил тотиб яшаган, мактабда узоқ йиллар раҳбарлик ҳам қилган оқсоқол устозлардан Асқаржон Усмонов бу хабарни, айниқса, ўзгача бир севинч билан қаршилайди.

— Қаранг-а, шундай яхши замонлар келади деб ўйлаб-мидик, — дейди у ёр-биродарлари билан суҳбатлашиб ўтириб, шу янгиликни эшитгач. — Мактабимиз қурилганига олти беш йил бўлди. Унинг аҳволи билан қизиқадиганлар ҳам бор экан-ку. Барака топишсин.

Гурунг ўзани кексаларнинг одатий мавзуси — ўтмишдан бугунги кунга бурилади. Кимдир ўзининг набираси ҳақида фахрланиб сўзлайди. Кимдир дўстининг набирасини мактаб гапирди. Илм-фанда, спортда, санъатда ютуқларга эришадиган ёшлар ҳақида тўлқинланиб гапиришади.

— Мактабда шароит яхшиланар экан, бу ютуқлар икки хисса ошишига шубҳа йўқ, — дейди оқсоқоллардан бири. — Кеча

менинг ҳам неварам бир гап топиб келди: туманимизда бирорта мактаб бундай янгиланишлардан четда қолмас эмиш.

Чортоқ туманида жойлашган Кесканёр қишлоғидаги 4-мактаб Ўзбекистон Республикаси Вазирилар Маҳкамасининг мамлакатимизда 2004—2009 йилларда мактаб таълимини ривожлантириш давлат Умуммиллий дастурига асосан 2005 йилда капитал реконструкция қилиниб, бутунлай янгича, замонавий қиёфа касб этди. Аввалги тор, биқик синфхоналар ўрнини кенг, шинам ва ёруғ хоналар эгаллади. Физика, кимё фанларидан лаборатория хоналари, лингафон хонаси, ошхона, спортзал барпо этилди. Компьютерлар келтирилди.

— Мактабимизда ҳамма

шароит бор, — дейди мактабнинг 4-синф ўқувчиси Мафтун Нормирзаева. — Синфдошларим билан ўзимиз қизиққан тўғарақларга ҳам қатнашимиз. Ҳамма фанлардан аъло баҳоларга ўқишга ҳаракат қилаемиз. Мен ўзим бадий гимнастика билан шуғулланаман. Яқинда туманимиз бўйича ўтказилган «Умид ниҳоллари» мусобақасида биринчи ўринни олдим.

Ҳа, мактабда ўқувчиларнинг ўз қобилиятларини кўрсатишлари учун барча имкониятлар бор. Ўқувчилар нафақат дарсларда, балки фаолият юритаётган ўн иккита фан тўғараги, саккизта спорт тўғарагида ўз иқтидорларини намойиш этишлари мумкин.

Қайси соҳани олиб қара-

майлик, бугуннинг талаблари бошқача эканини кўрамиз. Бугун ўз соҳасидаги биргина янгиликдан беҳабар қолган киши кўп нарса йўқотади. Хусусан, янги методлардан, педагогикада кечаётган воқеликлардан, муҳим ўзгаришлардан мунтазам хабардор бўлиб борувчи ўқитувчигина ўқувчига қониқарли билим бера олади. Бу ҳақиқатни Чортоқ туманидаги 4-мактаб педагогик жамоаси яхши англаб етган.

— Бугуннинг болалари-да, — дейди мактабнинг ўқув-тарбиявий ишлар бўйича директор ўринбосари Абдуллажон Давлатов. — Ҳар соҳадан хабардор. Улар билан ишлашда биз, ўқитувчилардан фақат билимгина эмас, бошқа жуда кўп нарсалар талаб қилинади.

Масалан, улар замонавий ахборот коммуникацияларидан тўлиқ хабардорми, биз ҳам бу жабҳада улардан ортда қолмаслигимиз керак. Энди ўқитувчи дарс соатларини белгиланган жадвалга, ўқув режасига амал қилиб, шунчаки ўтказмаслиги керак. Дарсларни чинакам ижодий руҳда ўтказиши керак. Мактабимизда ўқувчиларнинг истеъдодларини аниқлаб, уларни ривожлантириш йўлида педагогик жамоамиз бор имкониятини ишга солаётганидан қувонамиз.

Дарвоқе, мактаб ўтган йили туманинг энг обод мактаби деб топилган эди. Бу ерда йўлга қўйилган ўқув-тарбиявий ишлар, ободончилик ишлари, тадбирлардаги фаолликларнинг барчаси инobatга олинган эди ўшанда. Қолаверса, мактаб ўқувчилари ҳар йили фан олимпиадаларида муваффақиятли иштирок этиб келмоқда. Мактаб жамоаси бу йил ҳам тумандаги энг яхши таълим муассасаларидан бири бўлишга интилоқда. Бироқ бу энг асосий мақсад эмас.

— Асосий мақсадимиз ёш авлод онгига миллий истиқлол ғоясини чуқурроқ синдириш, уларнинг комил инсон бўлиб улгайишларига кўмак бериш, — дейди мактаб психологи Насиба Муродова.

Ҳа, бугунги кун педагогларининг асл ниятлари улуғ. Мактаб жамоасига асл ниятлар ҳаммиша йўлдош бўлмай.

Маҳмуда УСМОНОВА,
Наманган вилояти

Ёшлик шижоати мужассам бунда

Оққўрғон тумани ижтимоий-иқтисодий ва хизмат кўрсатиш касб-ҳунар коллежи ўз фаолиятини бошлаганига ҳали кўп бўлмаса-да, қисқа муддат ичида устоз педагоглар билан ёш ўқитувчилар ўртасида ўзига хос яхши бир анъана қарор топган. Таълимда эришилаётган ютуқлар, шубҳасиз, устоз ва шогирдлар ҳамкорлиги самарасидир.

Ҳозирда коллежда меҳнат қилаётган олтидан зиёд педагог муҳандислар 577 нафар ўқувчига турли мутахассисликлар бўйича сабоқ беришаётир. Сайдулла Гулбоев, Мунира Абдураҳмонова, Шоҳида Бахромова, Норпошша Турғунбоева, Гулбаҳор Маматхўжаева, Шерали Баҳромов сингари тажрибали ўқитувчилар ёнида Чарос Аҳмедова, Зумрад Мирзоолимова, Элёр Бахтиёров, Мурод Исроилов, Тўлқин Анорқулов, Сирожиддин Рустамов каби ёш, умидли ўқитувчиларнинг ғайрату шижоат ила меҳнат қилаётганлиги таҳсинга сазовор.

Маънавият ва маърифат ишлари бўйича директор ўринбосари Гулираъно Умарова ҳамда ўқув ишлари бўйича директор ўринбосари Азим Раҳмонов етакчилигида коллежнинг иқтидорли ўқувчилари билан ишлаш яхши йўлга қўйилган. Ўқувчилар-

нинг бўш вақтларини мазмунли ўтказиш мақсадида 19 та фан ва спорт тўғараги мунтазам фаолият кўрсатмоқда. Коллеж ўқувчиларининг турли хил танлов ва мусобақаларда юқори ўринларни эгаллаб келаётганлиги коллежда ўқув-тарбиявий, маънавий-маърифий ишларнинг самарали ташкил этилганлигидан далолатдир.

Коллежнинг информатика йўналиши 3-курс ўқувчиси Охунжон Мавлонов Самарқанд шаҳрида ўтказилган «Ягонасан, муқаддас Ватан!» республика танловида иштирок этиб, фахрли учинчи ўринни қўлга киритди. Шунингдек, «Заковат» интеллектуал ўйинида қатнашган коллеж ўқувчилари совринли ўринлардан бирига сазовор бўлди. Ва айни пайтда бошланғич таълим йўналиши 10-гуруҳ ўқувчиси Одил Темиров фан олимпиа-

дасида иштирок этиб, тарих фанидан вилоят босқичида қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди.

Касбий таълим бўйича олиб борилаётган ишлар ҳам эътиборга моликдир. Ўқув ва ишлаб чиқариш амалиётлари, корхоналар билан ҳамкорлик, иш билан таъминлаш жараёнлари доимий эътиборда. Ўтган йили жами 226 нафар ўқувчи коллежни тамомлади ва уларни ишга жойлаштириш тўлиқ амалга оширилди. Ушбу ўқув йилида эса 207 нафар ўқувчи коллежни битириш арафасида. Айни пайтда битирувчилар билан биргаликда уч томонлама шартномаларни тузиш ишлари ниҳоясига етказилмоқда.

Обод турмуш йилида коллеж педагогик жамоаси янада шижоат билан ишламоқчи. Коллеж ҳудудида катта ҳажмда ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишлари олиб борилапти. Манзарали дарахт ва гул кўчатларини кўпайтириб, ўзига хос маънавият маскани яратсак, деймиз, дейишди биз билан суҳбатда педагоглар.

Ашурали БОЙМУРОД,
«Turkiston» мухбири

Kasb-hunar maskanlarida

Mening fikrim

Инсон дунёга келгач, жамиятнинг бир бўлагига айланади. Йиллар мобайнида у турли вазиятларни бошдан ўтказиб, шахс сифатида шаклланишга интилади. Аввало, бу интилиш кишининг ота-онаси, оиласи, ён-атрофдагиларнинг таълим-тарбияси, муносабати асосида юзага келади.

Камолот мезони

Шахс камолотида муҳим ўрин тутувчи омиллардан бири ватанпарварликдир. Бу туйғунинг пайдо бўлиши, аввало, ота-онага бўлган меҳр-муҳаббатдан бошланади. Меҳр туйғуси орқали кишида яқин инсонларига нисбатан самимий муносабат, одамларга мурувват кўрсатиш, кимнидир севиб ардоқлаш каби фазилатлар шаклланади.

Ватан остонаси оиладан бошланар экан, ҳар бир оилда ёш авлод иймонли, диёнатли, адолатли, кўнгли пок, ҳалол, ўз ватанига, дўстига, оиласига садоқатли ва меҳрли бўлиб тарбияланиши зарурдир. Маънавий соғлом муҳитли оилда тарбия топган шахс ўзи оила қургандан кейин ҳам фарзандларига яхши тарбия беради.

Инсонпарварлик ҳақида гап кетар экан, унинг ватанпарварлик билан уйғун эканини ёддан чиқармаслик даркор. Зеро, кишининг ўз юртдошларига яхшилик қўлини чўзиши, мурувват кўрсатишда одам танламай, бағрикенглик қилиши ҳам ватанпарварликнинг бир кўринишидир. Шу жумладан инсонпарварлик кишиларнинг бир-бирига хурматида, меҳр-оқибатида, дину диёнатида, ҳамжихатлигида, ўз халқи бахтидан, ютуқларидан фахрланишида ҳам яққол намоеён бўлади.

Айни кунларда таваллуд айёмлари кўтаринки кайфиятда нишонланаётган буюк боболаримиз ҳам ватанпарварлик ва инсонийлик фазилатларини ўзида мужассам этган шахслардир. Улар ўзлари камолот пиллапояларини забт этиш билан чекланмай, бошқаларни ҳам эзгуликка, жамиятда шахс сифатида ўз ўрнини эгаллашга чорлаган. Зеро, Навоий бобомиз асарларида комиллик ғоясининг тараннум этилиши фикримизнинг ёрқин исботидир.

Моҳигул БОБОЕВА,
Самарқанд давлат чет тиллар институти ўқитувчиси

Adabiyotga e'tibor — ma'naviyatga, kelajakka e'tibor

Хавасманд қаламкашлар кўп, аммо...

Ижод — ҳамиша ҳаракатдаги жараён.

Бугунги адабиётимиз, хусусан, ёшлар адабиёти тўғрисида таниқли ижодкорлар, мутахассисларнинг фикрини бериб боришни йўлга қўйган эдик. Бу гал саволларимизга таниқли адиб, «Ёшлик» журнали бош муҳаррирининг ўринбосари, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган маданият ходими Луқмон Бўрихоннинг йўллаган жавоблари билан танишасиз.

1. Айрим тўпламларда ёши қирқдан ошган қаламкашларнинг ҳам ёшлар сафида ижод намуналари берилганига гувоҳ бўламиз. Ёш ижодкор деганда сиз кимни тушунасиз?
2. Умуман, бугунги адабий жараёнда ёшларнинг иштирокини қандай баҳолайсиз?
3. Ёшлар ижодига устоз ижодкорларнинг муносабати етарли даражада деб ҳисоблайсизми?
4. Сизнинг назарингизда «яхши асар» ва «ёмон асар» қандай бўлади? Ижодни бир мезонда баҳолаб бўладими?

1. Менимча, адабиётда қаламкашнинг мучалига эмас, ижодига, асарларининг савиясига, даражасига қараб уни «ёш» ё «қари»га ажратишади. Истеъдодсиз, сифат эмас, сон ортидан қувадиган адибу шоирлар гарчанд ёстикдай-ёстикдай китоблар, сайланма-танланмалар чиқариб қўйган бўлса-да, барибир ҳамиша ёшлар сафида юраверади. Айтиш мумкинки, ҳали йигирма баҳорни қаршиламай туриб, ўзининг илк асарлари билан адабий жамоатчиликда эътибор қозонган, атоқли адиблар қаторига кирган ижодкорлар ҳам учрайди. Дўстимиз, машҳур «Капалаклар ўйини» романининг муаллифи Тўхтамурод Рустамов ҳақида ана шундай эътироф билдиришимиз мумкин. Тўхтамуроднинг ўқувчилик даврларидаёқ битган илк ҳикоя ва қиссалари талант ва тажриба жиҳатидан унинг анча «қари» эканидан далолат берган. Ёхуд дунёга машҳур буюк адиб Чингиз Айтматовнинг ҳаёти ва фаолиятида ҳам ҳикматли жиҳатлар кўп. Оға илк бадиий асарларини ёза бошлаганида қирқки қоралаб қолган қаламкаш бўлган. Аммо унинг биринчи қиссасиёқ Чингиз Айтматовни атоқли ёзувчилар қаторига қўшди. Умуман, бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Хулоса шулки, мақоллар тили билан айтганда, ақл ёшда эмас, бошда.

2. Ёшларимиз кўп. Бадиий ижодга ошуфталари ундан ҳам кўп. Аммо истак, орзулар билангина иш битмайди. Қаттиқ, жуда қаттиқ меҳнат қилиш керак. Минг афсуски, ҳозирги ёш қаламкашлар тез ва осон танилишни, машҳур бўлишни хоҳлашади. Бир журнал ходими сифатида бир кунда ўнлаб, ҳатто юзлаб навниҳол қаламкашларнинг қўлёзмалари билан танишиб чиқаман. Кўнглим хижил бўлади. Аксарият қўлёзмалар хом-хата-ла, саёз, имло, саводхонлик расво, тўғриси, «таъриф»лашга ҳам тил бормайди. Кўпчилиги адабий ўзбек тилини билмайди. Энг ачинарлиси, буларга ижод масаласида маслаҳат ҳам бериб бўлмайди. Ҳаммаси ўзича оқилу доно, гап бошласангиз тескари қарайди. Асаримни тушунмадингиз, бу модерн асар, дейишади. Ва қўлёзмасини қўлтиқлаб ўзига ҳамнафас, хайрихоҳ бошқа бир муҳаррир ёхуд ношир топиш пайига тушади. Шу ўринда мамнуният билан қайд этиш мумкинки, битикларида истеъдод учкунлари сезиладиган, адабиётга хурмат билан қарайдиган ёшларимиз ҳам топилади. Шодмонкул Салом, Наима Абдурахмонова, Талантбек, Холиёр Сафаров, Муяссар Тиловова каби қаламкашларимизнинг номи кундан кунга баландроқ янграпти. Мен бундан хурсандман.

3. Назаримда, устозлар ҳаддан ташқари кўнгличан. Ўзи кўриб чиққан қўлёзма юзасидан холис баҳо бермайди. Жуда яхши нарса ёзбсан, сен буни фалон газета ёки журналга олиб бор, албатта босишади, деб пишанг бериб юборади. Навниҳол қаламкаш бизнинг таҳририятга ҳовлиқиб келади. Асарини чоп этишни талаб қила бошлайди. Бир сўз билан айтганда, аксарият устозлар ўзини яхши кўрсатиб, масъулиятдан қочиб шогирд тайёрлашни афзал билишяпти. Баъзи бир тақризлар, сўзбоши, сўнгисўзлар ҳақида-ку, гапирмаса ҳам бўлади. Куруқ, баландпарвоз битиклар. Устоз ва шогирд ўртасидаги бундай ноҳолис муносабат, ҳайбаракаллачилик на ўша қаламкашга, на адабиётга наф, аксинча, сохта, саёз асарларнинг кўпайишига туртки беради. Бундай салбий ҳол билан муроса қилмаслигимиз лозим.

4. Албатта, ижодий асарни баҳолаш мезони бор! Бу — бадиият! Қандай мавзуда битилган бўлмасин, қандай ғояни илгари сурган бўлмасин, ўша асар, энг аввало, бадиий жиҳатдан мукамал бўлиши шарт! Бадиий мукамаллик деганда мен асар тилининг, ифоданинг, тасвирларнинг пишиқлигини, тиниқлигини, раvon ва ширадорлигини назарда тутаман. Агар муаллиф оламшумул ғояни, фалсафани кўтариб чиқаётган эса-да, унинг битиклари юқоридаги талабларга жавоб бермас экан, унинг асари бадиий асар сифатида эътироф этилишича нолайик. Шундан келиб чиқиб айтишим мумкинки, ўқувчига завқ-шавқ бера оладиган, кўнглини, дидини, хаёлотини ўстира оладиган асарлар чинакам яхши асарлардир.

Huquq va yoshlar

Меросхўрнинг қонуний ҳуқуқи

Нотариал тасдиқланган васиятнома васият қилувчи томонидан ёзилган ёки унинг сўзларидан нотариус томонидан ёзиб олинган бўлиши лозим. Агар васият қилувчи жисмоний нуқсонлари, касаллиги ёки саводсизлиги туфайли васиятномани шахсан ўқий олмаса, васиятноманинг матни васият қилувчига нотариус томонидан ўқиб эшиттирилади.

Бу ҳақда васиятномада тегишлича қайд этилиб, васият қилувчи васиятномани шахсан ўқий олмаганлигининг сабаблари кўрсатилади.

Васият қилувчининг хошига кўра, васиятнома нотариус томонидан унинг мазмуни билан танишиб чиқилмасдан (махфий васиятнома) тасдиқланади.

Махфий васиятномани ва-

сият қилувчи ҳақиқий саналмаслик хавфи остида ўз қўли билан ёзиши ва имзолаши лозим. Васиятнома икки гувоҳ ва нотариус иштирокида хатжилдга солиниб, хатжилд елимланиши лозим, гувоҳлар ўз фамилиялари, исмлари, оталарининг исмини ва доимий тураржойларини кўрсатган ҳолда хатжилдга имзо қўядилар. Гувоҳлар имзо қўйган хатжилд гу-

воҳлар ва нотариуснинг иштирокида бошқа хатжилдга солинади ва бу хатжилд ҳам елимланади, унга нотариус тасдиқлаш устхатини ёзиб қўяди.

Албатта, шунга яраша васиятномада кўрсатилганидек, ворислик, мол-мулкка эгалик, мерос ҳуқуқи юзага келади. Ворислик васият ва қонун бўйича амалга оширилади.

Мерос очилган пайтда ҳаёт бўлган фуқаролар, шунингдек, мерос қолдирувчининг ҳаётлик пайтида ҳомила ҳолида бўлган ва мерос очилгандан кейин тирик туғилган болалари васият ва қонун бўйича меросхўр бўлишлари мумкин. Мерос очилган пайтда юридик шахслар, шунингдек, давлат ва фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари ҳам васият

бўйича меросхўр бўлишлари мумкин.

Болаларига нисбатан ота-оналик ҳуқуқларидан маҳрум этилган ва мерос очилган пайтда бу ҳуқуқлари тикланмаган ота-оналар ана шу болаларидан қолган мулкка ворис бўлиш ҳуқуқига эга эмаслар. Шунингдек, мерос қолдирувчига таъминлаб туриш юзасидан қонунга кўра зиммаларига юклатилган мажбуриятларини бажаришдан бўйин товлаган ота-оналар (фарзандликка олувчилар) ва вояга етмаган болалар (фарзандликка олинганлар) қонун бўйича ворислик қилиш ҳуқуқига эга эмаслар.

Ўқтам ФОЗИЛОВ,
Беқобод шаҳар нотариал идораси катта нотариуси

Таърифга тил ОЖИЗ келганда

Испаниянинг янги «Santillana» номи билан нашр этиладиган луғатига ўзаги «Барселона» футбол клуби ва Аргентина терма жамоаси ҳужумчиси Лионель Мессининг фамилиясидан ташкил топган сифат туркумига оид янги «inMSSIONANTE» сўзи киритилди.

Янги сўз икки хил маънони англатади: 1) Мессининг ўзгача ўйин услуби, иқтидори ҳамда қобилияти; 2) Энг яхши футболчи учун аталган таъриф. Мессининг ўйинини таърифлашда сўз этишмаслиги ҳамда бунда алоҳида сўзга эҳтиёж борлиги ҳақида 2012 йилнинг октябрь ойида — Месси иккита гол урган ва аргентиналиклар 3:0 ҳисобида Уругвай термасини мағлубиятга учратганларидан сўнг илк бор терма жамоа мураббийи Алехандро Сабелья фикр билдирган эди. Месси билан ҳамкорлик қилиб келган «Pepsi» компанияси Мессининг ўйин даражасини таърифлайдиган сифат туркумига оид сўзни ўйлаб топиш бўйича ижтимоий тармоқларда махсус сўров ўтказди. Вариантлар орасидан энг яхшисини Алехандро Сабелья танлади. Янги испанча сўз киритилган «Santillana» луғати «Pepsi» ҳомийлиги остида нашр этилиши режалаштирилмоқда.

Сахий бойваччалар

2012 йилнинг энг сахий одамлари рўйхати эълон қилинди.

Рўйхатда биринчи ўринни инвестор Воррен Баффет эгаллади. Инвестор 2012 йилда хайрия учун 3,1 миллиард доллар маблағ сарфлади. Иккинчи ўринни эса «Facebook» ижтимоий тармоғи асосчиси Марк Цукерберг эгаллади. Цукерберглар оиласи йил мобайнида 498,8 миллион долларни эҳсон қилди. «Laura and John Arnold Foundation» фонди эгалари хайрия учун 423,4 миллион доллар йўналтириб, рўйхатнинг учинчи ўрни билан кифояланишди. Рўйхат давомида яна таниқли компаниялар раҳбарларидан баъзиларини учратамиз. Булардан «Microsoft» асосчиларидан бири Пол Аллен (309,1 миллион доллар) ҳамда «Google» асосчиси Сергей Брин (222,9 миллион доллар) ўрин олган.

Меъёр бўлгани яхши

Янги Зеландиялик патологоанатомларнинг хулосасига кўра, уч йил аввал вафот этган 30 ёшли Наташа Харриснинг ўлимига кўп миқдорда «Coca-Cola» ичимлигини истеъмол қилганлиги сабаб бўлган.

Аниқланишича, аёл ҳаётлигида тахминан кунига ўн литрдан ортиқ «Coca-Cola» ичган. Бунинг натижасида кофеин миқдори белгиланган нормадан икки баравар ошиб кетган. Аёл саккиз нафар фарзанднинг онаси эди. Улими олдидан аёлнинг барча тишлари тўкилиб кетган эди. «Coca-Cola» компанияси ходимлари патологоанатомларнинг хулосасини рад этмоқда. Уларнинг фикрига кўра, ўлимга айнан мазкур ичимлик истеъмоли сабаб бўлганини исботлаб беришнинг энди имкони йўқ.

Интернет манбалари асосида
Жавоҳир КАРОМАТОВ тайёрлади

Эртанинг эгалари

Катта ҳаётнинг «катта» одамчалари. Уларнинг кўксига келгусида улкан ишларга қодир юрак уриб турибди.

— Устоз, қаранг, ўзим ясапман!..

СУРАТДА: Чилонзор туманидаги «Баҳор» номли 212-мактабгача таълим муассасаси тарбиячиси Мавлуда Розикова тарбияланувчилари билан.

Сардор МУЛЛАЖОНОВ фотолавҳаси

ОЙЛАМИЗ

Бошқалардан катта фарқи йўқ,
Ойламиз хўп катта ҳам эмас.
Аммо ҳамма уйда пайтида
Севинчларим ичимга сиғмас.

Ана, синглим Жамила кулган,
Қўғирчоғин мақтар дадамга.
Укажоним Сухробжон ўзин
Ўхшатади катта одамга.

Мен бугунги баҳоларимни
Кўрсатаман кундалигимдан.
Ойим бундан қувонадилар,
Ўйиб қўяр юзимдан дадам.

Ана шундай аҳил ойламиз,
Китобга дўст, қувноқ ҳаммамиз.
Биз — болалар улғайиб бир кун
Она юртга суянч бўламиз.

ТИЛАК

Эрта туриб мактабга шошган
Опамларга ўхшасам дейман.
Ҳар бир фандан аъло ўқиган
Акамларга ўхшасам дейман.

Bolalik ilhomi

Ҳавас билан яшайман доим,
Ўргатандир меҳрибон ойим.
Ёшимга ёш қўшилган сайин,
Катталарга ўхшасам дейман.

Мен орзуни қанот қилган қиз,
Қолсин дейман ўзимдан зўр из.
Яхшилар ичра энг яхши
Одамларга ўхшасам дейман.

Ноила АКБАРОВА,
Юнусобод туманидаги
21-мактабнинг 3-синф ўқувчиси

Муқаддас бурчимиз

Бугун Заҳридин Муҳаммад Бобур сиймоси ҳақида гап кетганда, мен ушбу бобоклонимизни ўз Ватанини жондан азиз билувчи, киндик қони тўкилган юртдан йироқда яшашни бахтсизлик деб ҳисобловчи, ўз халқига содиқ шоҳ ҳамда ҳар бир юртдошини шахс сифатида ҳурмат қилувчи дилкаш инсон қиёфасида тасаввур қиламан.

Унинг рубоийларини ўқиганим-да бунга янада амин бўламан. Шоирнинг шеърларидан бениҳоя самимий туйғулар, ҳақиқат ва муҳаббат уфуриб туради. Бобурнинг воқеа-ҳодисаларга, дўсту душманларга ўз муносабатини очик ифодалаши, ҳаттоки ўзининг хатти-ҳаракатларига танқидий назар билан қараши унинг шахсиятига алоҳида жозиба бағишлайди.

Яна шунга айтиб ўтиш жоизки, Бобур гарчи Ватанидан узоқда бўлса-да ўз она тилини севиши, уни улуғлаши, доим она тили

равнақини ўйлаши, тилини соф сақлаш учун курашиши, туркий тилдаги ижодни рағбатлантириши унинг юксак маънавиятли, букилмас ирода соҳиби эканлигидан далолатдир.

Шу боис биз, ёшлар Заҳридин Муҳаммад Бобур каби буюк мутафаккирларимизнинг ижодини кунт билан ўрганмоғимиз, улардан қолган бой маданий меросни қадрлашимиз, уларга ҳурмат руҳида камол тоғмоғимиз лозим. Бу ҳар биримизнинг Ватан ва буюк аждодлар хотираси олдида-

ги муқаддас бурчимиздир.

Зеро, Бобур шоҳ сифатида мамлакатининг равнақи, халқининг фаровон ва тинч-тотув яшаши учун душманлардан ҳимояланиш чораларини, давлатнинг ички ва ташқи сиёсатини, ободончилик ва бунёдкорлик ишларини бажариш билан банд бўлган бўлса-да, у бадиий адабиётнинг юксак чўққисини ҳам забт этишга улгурган бемисл шахсдир. Бу эса унинг гоят теран ақл, юксак салоҳият ва ижодий қобилият эгаси эканининг исботидир. Шунинг учун ҳам у нафақат буюк тарихий шахс сифатида, балки ижодкор сифатида ҳам умрбоқий инсонга айланган.

Шаҳноза ШЕРМУРОВА,
Ўзбекистон давлат санъат
ва маданият институти
талабаси

Шоти	Мағлубият (бокс)	«Қора ақула» (вертолёт русуми)	Косов	Орзу-ҳавас	Шахмат сипоҳи	Афт. башара	Пойтахти Жакарта
				Муҳаммад ... (боксчи)	Тунги йирткич қуш	Фахр, ғурур	
				Суяги бизники, ... и бизники			
				Леонардо ... Каприо	Нам, ҳул		
				Туман, Сурхондарё вилояти	Рухсат		
					Ватан		
				Мазкур, шу	Дино-заврлар яшаган давр	Хон сарой	
Гул шираси	Куйлак қисми	Илдам, чакқон			Натрий хлорид		Қаҳрагон совуқ Жун мато қушандаси
Ичимликдан сўнг Отин (шоира Увайсий)	Шикоят	Ҳаёт, тириклик	

Тузувчи: Фаҳридин Раҳимов

Ўқинг, зерикмайсиз!

Kaleydoskop

Қанча қоғоз ишлатасиз?

Сиз бир кунда киши қанча қоғоз ишлатишини ҳеч ҳисоблаб чиққанмисиз? Йўқ, дейсизми? Унда эшитинг. Ҳар бир йирик компания ишчиси кунига ўртача эллик варақ қоғоз ишлатар экан. Яна бир қизиқ маълумот. Йилига ҳар бир одам учун керак бўладиган қоғоз маҳсулотини ишлаб чиқариш учун учта ўртача катталикдаги дарахт керак бўлар экан. Шунингдек, битта 25-30 ёшдаги дарахтдан 15 минг дона А4 форматдаги қоғоз олинар экан.

Чиқиндилар

Тараққиёт юқори чўққига чиққан бир пайтда чиқиндилар миқдори тобора ортиб бормокда. Уларни камайтириш атроф-муҳит ифлосланишини камайтириш демакдир. Қуйида сизни энг кенг тарқалган чиқиндиларнинг парчаланиш муддатлари билан таништирамиз. Шиша идиш бир миллион йил мобайнида парчаланса, полиэтилен пакет 400 йил давомида йўқ бўлиб кетар экан. Пойабзалнинг резина пошчаси 50-80 йил, нейлондан ясалган маҳсулот 30-40 йилда парчаланса, ташланган сигарета қолдигининг парчаланishi учун беш йил вақт керак бўлар экан.

Маҳсулот ўрами

Дўконлардаги кўплаб маҳсулотлар харидор эътиборини қаратиш мақсадида ўралади. Сизнингча, бирор товар ёки маҳсулот сотиб олиш учун сарфлаган маблағингизнинг қанчаси унинг ўрами учун тўланади? Косметика ёки озиқ-овқат маҳсулотларига сарфлаган маблағингизнинг 30 фоизидан ортиги унинг ўрами учун тўлашга кетар экан.

Германияда ўрам ишлаб чиқариш учун 40 фоиз қоғоз, АҚШда эса тахминан 25 фоиз пластик ишлатилади. Буюк Британияда худди шу мақсадда беш фоиз электр энергияси сарфланади.

Бир марталик маҳсулот ишлатилганидан кейин унинг ўрами чиқиндига айланади. Шу сабабли ҳам чиқинди таркибидаги массанинг 30 фоизи ўрам материаллари ҳиссасига тўғри келади.

ЎзДЖТУ талабаси
Дилшод РЎЗИҚУЛОВ тайёрлади

YON DAFTARCHANGIZGA

Одамлар узоқ умр кўришни хоҳлашади-ю, лекин уни эҳтиёт қилишмайди.

Жан Лабрюйер

МУАССИС:

«КАМОЛОТ»
ЁШЛАР ИЖТИМОЙ ҲАРАКАТИ
МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ

Газета Ўзбекистон
Республикаси
Матбуот ва ахборот
агентлигида 2007
йил 19 апрелда
№ 0242 рақам
билан рўйхатдан
ўтган.

Бош муҳаррир:

Ашуров Салим Тўраевич

Таҳрир ҳайъати:

Баҳодир Фаниев, Меҳридин Шукуров (бош муҳаррир ўринбосари — «Turkiston»), Элмурод Нишонов (масъул котиб — «Turkiston»), Ирина Кочергина (бош муҳаррир ўринбосари — «Молодёжь Узбекистана»), Елена Калинина (масъул котиб — «Молодёжь Узбекистана»), Рустам Қосимов

Навбатчи муҳаррир:

Юсупов
Рустам
Қўчқорович

Саҳифаловчи:

Рўзиев
Зафар
Хусанович

Газета таҳририят компьютер
марказида терилди ва
саҳифаланди.

Манзилмиз: 100083, Тошкент,
Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар:
(371) 233-95-97. (371) 233-79-69
e-mail: info@turkiston.uz

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик
компанияси босмаҳонасида, А-3 форматда
чоп этилди. Ҳажми — 2 босма табоқ.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Буюртма Г-243.
Адади — 15724

Босишга топшириш вақти — 21.00
Топширилди — 21.40
ЎЗА якуни — 21.00

Офсет усулида босилган.

1 2 3 4 5 6